

VERSLAG DER HANDELINGEN

V A N D E

EERSTE KAMER DER STATEN-GENERAAL

gedurende het zittingjaar 1889 - 1890.

1ste VERGADERING. — 17 SEPTEMBER.

1ste VERGADERING.

VERGADERING VAN DINSDAG 17 SEPTEMBER 1889.

(GROEPEND TE 1 UUR.)

Ingekomen een Koninklijk besluit, betreffende de benoeming van den Voorzitter. — Rede van den Voorzitter tot aanvaarding van het Voorzitterschap. — Ingekomen: 1°. berichten van leden, verhinderd de vergadering bij te wonen; 2°. kennisgeving van het overlijden van den heer Schimmelpenninck van der Oye; 3°. missive van den directeur van het Kabinet des Konings; 4°. Regeeringsbescheiden; 5°. boeken; 6° een geschrift. — Benoeming van de leden van de Commissiën voor de Verzoekschriften en voor de Stenographie. — Trekking der afdelingen. — Mededeeling van de benoeming van de voorzitter en de ondervoorzitters der afdelingen en van den voorzitter van de Commissie voor de Verzoekschriften. — Verkiezing van twee leden der Huishoudelijke Commissie. — Scheiding der vergadering tot nadere bijeenroeping.

Voorzitter: de heer **Van Naamen van Eemnes**.

Tegenwoordig, met den Voorzitter, 39 leden, te weten de heeren:

Van Akerlaken, Smitz, Henri Smits, Vening Meinesz, Van Pallandt van Waardenburg en Neerijnen, Huydecoper van Maarsseveen, Van der Breggen, Moolenburgh, Van Nagell van Ampsen, Van Swinderen, Melvil van Lynden, De Vos van Steenwijk, Alberda van Ekenstein, Welt, Wertheim, Blussé, Van Welderen Rengers, Blijdenstein, Regout, Viruly, Van Tienhoven, Donker, Van Lier, Frans van de Putte, Muller, Thooft, Van der Goes van Dirxland, Stork, Verheijen, De Bruyn, Pijnappel, Vlieland Heu, Hengst, Six, Breuning, Coenen, Van Roijen en Van Gennep.

De **Voorzitter** deelt mede dat is ingekomen een Koninklijk besluit van 10 September 1889 n°. 14, houdende benoeming van mr. A. Van Naamen van Eemnes tot Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal gedurende de tegenwoordige zitting.

Dit stuk wordt voor kennisgeving aangenomen.

De **Voorzitter**: Door het hoog gewaardeerd vertrouwen van Onzen geëerbiedigden Koning geroepen deze plaats in te nemen, doe ik het met een innig gevoel van diepe droefheid. Geheel onverwacht toch, weinige dagen slechts na onze laatste vergadering, ontroerde ons de treurmare dat onze vriend en leidsman Schimmelpenninck — dien wij allen zoo gaarne nog lang als Voorzitter behouden hadden — plotseling overleden was. Meer bevoegden en meer welsprekenden dan ik ben, hebben reeds uitgesproken wat de overledene gedurende zijn naar ons oordeel te kortstondig leven steeds geweest is voor ons land en ons Vorstenhuis, voor zijne gade en betrekkingen, waarom zooveel in hem verloren wordt. Hierover zal ik niet in herhaling treden, maar het zij mij vergund met een enkel woord te herinneren waarom deze Kamer zooveel in hem verliest. Zijne edele en uitnemende gaven van hart en geest —, zijn ijver en trouwe plichtsbetrachting — vooral zijne zelfstandigheid, openhartigheid en onpartijdigheid waren oorzaak, dat hij gedurende vele jaren als lid ieders achting, vertrouwen en genegenheid had gewonnen, dat hij als Voorzitter zoo uitstekend op zijne plaats was, dat

Mededeeling van ingekomen stukken.

wij allen zijn gemis betreuren, en de groote leegte, die hij achterlaat, diep gevoelen.

Zijne nagedachtenis zal steeds bij ons in eere blijven. Den dierbaren overledene en zijn hooggeschatten voorganger op te volgen, is voor mij eene uiterst moeilijke taak.

Ik zou daarom er niet aan gedacht hebben haar te aanvaarden, zoo ik niet overtuigd was, dat Uwe welwillendheid en medewerking, steeds aan mijne voorgangers betoond, aan mij in nog ruimere mate zullen ten deel vallen, omdat ik er meer behoefte aan heb.

Onpartijdige leiding zal steeds mijn ernstig streven zijn; onpartijdige beoordeeling van al hetgeen ons ter beslissing wordt voorgelegd, ongetwijfeld door ieder onzer betracht worden.

Zoo doende mogen wij vertrouwen, dat de Almachtige onzen arbeid zal zegenen en deze zal strekken tot heil van ons dierbaar Vaderland.

Ik verklaar het voorzitterschap van de Eerste Kamer der Staten-Generaal te aanvaarden.

De **Voorzitter** deelt mede dat zijn ingekomen :

1°. berichten van leden die verhinderd worden de vergadering bij te wonen: de heer Van Eysinga zonder opgave van redenen; de heer Van Nispen wegens andere bezigheden en de heer Prins wegens verblijf buitenslands.

Deze berichten worden voor kennisgeving aangenomen;

2°. een brief van den volgenden² inhoud:

> Aan
de Eerste Kamer der Staten-Generaal.

> Bij dezen vervul ik de treurige taak ter kennis van Uwe Kamer te brengen het overlijden van mijnen echtgenoot mr. W. A. A. J. baron Schimmelpenninck van der Oye van der Poll, Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal.

> Douairière Baronesse SCHIMMELPENNINCK
VAN DER OYE VAN DE POLL.

> Huize de Poll,
30 Augustus 1889."

Deze missive zal met een brief van rouwbeklag beantwoord worden;

3°. negen missives van den directeur van het Kabinet des Konings, houdende mededeeling van de bekrachtiging door Z. M. den Koning van even zoovele ontwerpen van wet, door de Eerste Kamer aangenomen in hare vergadering van 27 Augustus li.

Deze missives worden voor kennisgeving aangenomen;

4°. de volgende Regeeringsbescheiden:

van het Departement van Justitie, de ontwerpen van een wetboek van militair strafrecht met bijbehorende wetten en memoriën van toelichting, gelijk die door mr. H. Van der Hoeven, hoogleeraar aan de Rijksuniversiteit te Leiden, in overleg met de daartoe aangewezen commissie van militairen zijn vastgesteld;

van den Minister van Binnenlandsche Zaken, het verslag van de bevindingen en handelingen van het Veeartsenijkundig Staatstoezicht in het jaar 1888;

van den Minister van Financiën:

het eerste gedeelte der Statistiek van den in-, uit- en doorvoer van het Koninkrijk over 1888;

Statistiek van het Koninkrijk der Nederlanden. (Bescheiden betreffende de geldmiddelen) 14de stuk;

van den Minister van Koloniën, het Koloniaal verslag van 1889;

van het Departement van Financiën, rekeningen betreffende a. het pensioenfonds voor burgerlijke ambtenaren, b. het fonds voortspruitende uit de koopprijzen van domeinen en c. het fonds voor den aanleg van Staatsspoorwegen.

Deze stukken zullen worden geplaatst in de boekerij der Kamer; de missives waarbij zij zijn ingezonden worden voor kennisgeving aangenomen.

5°. de volgende boekwerken:

Verslag aangaande een onderzoek in Duitschland en Oostenrijk naar archivalia belangrijk voor de geschiedenis van Nederland door dr. P. J. Blok, 1888;

Bijdragen van het Statistisch Instituut n°. 2, 1889;

Jaarcijfers over 1888 en vorige jaren, n°. 8;

Catalogus van de Pamfletten-verzameling berustende in de Koninklijke Bibliotheek, bewerkt door dr. W. P. C. Knuttel, 1ste deel, 1ste stuk, 1486—1620, en 1ste deel, 2de stuk, 1621—1648;

Tegen dr. A. Kuyper. Een woord van zelfverdediging en nadere toelichting door mr. W. H. De Beaufort;

van den schrijver J. Tideman: De openbaarmaking van het verhandelde in de Kamers der Staten-Generaal. Geschiedkundige bijdrage. Van den schrijver, 't Willend Woord. Theocratisch orgaan door G. E. Breunissen Troost;

twee vlugschriften van de Vereeniging voor lijkverbranding;

Deze boekwerken zullen geplaatst worden in de boekerij der Kamer.

6°. Oproeping van het Nederlandsche volk door het bestuur der Hollandsche Club te Antwerpen.

Dit geschrift zal ter griffie worden gedeponereerd ter inzage voor de leden.

De **Voorzitter**: Ik heb de eer te benoemen:

tot leden der Commissie voor de Verzoekschriften, de heeren Coenen, Pyls, Vlieland Heine, Welt en Van Lier:

tot leden der gemengde Commissie voor de stenographie, de heeren Blussé, Vening Meinesz en Pijnappel.

De Vergadering gaat over tot de *trekking der afdelingen*.

De uitslag daarvan is, dat zullen behooren:

tot de *eerste afdeling*, de heeren Smits van Oijen, Henri Smits, Coenen, Muller, Van Akerlaken, Wertheim, Pijnappel, Van Welderen Rengers, Van Eysinga en Magnée;

tot de *tweede afdeling*, de heeren Smitz, Thoof, Vening Meinesz, Vlieland Heine, Blussé, Prins, Six, Van Nispen, Breuning en Stork;

tot de *derde afdeling*, de heeren Verheijen, Van Zuylen van Nyevelt, Van Gennep, Viruly, Van der Goes van Dirxland, Van Tienhoven, Kappeyne van de Coppello, Moolenburgh, Blijdenstein en Van Roijen;

tot de *vierde afdeling*, de heeren De Bruyn, Van Pallandt van Waardenburg en Neerijnen, Van Nagell van Ampsen, Fransen van de Putte, Huydecoper van Maarsseveen, Donker, Melvil van Lynden, Welt, Alberda van Ekenstein en Regout;

tot de *vijfde afdeling*, de heeren Hengst, Van der Breggen, Insinger, Bultman, Van Swinderen, De Vos van Steenwijk, Van Lier en Pyls.

1ste VERGADERING. - 17 SEPTEMBER 1889.

De Vergadering wordt geschorst, en hervat.

De **Voorzitter** deelt mede:

A. dat door de afdeelingen gekozen zijn:

1°. tot voorzitters, de heeren Van Eysinga, Blussé, Van Tienhoven, Franssen van de Putte en Van Swinderen.

2°. tot ondervoorzitters, de heeren: Van Akerlaken, Stork, Viruly, Huydecoper van Maarseveen en Van der Breggen;

B. dat de Commissie voor de Verzoekschriften tot haren voorzitter heeft gekozen de heer Coenen.

De Kamer gaat over tot het verkiezen van twee leden voor de huishoudelijke Commissie;

tot stemopnemers worden benoemd de heeren De Bruyn, Melvill van Lynden, Pijnappel en Van Gennep.

Bij de achtereenvolgens gehouden stemmingen, waaraan 26 leden deel namen, verkrijgen de heeren Viruly en Huydecoper van Maarseveen ieder 25 stemmen, terwijl er één blanco briefje in de bus wordt gevonden.

De heeren **Viruly** en **Huydecoper van Maarseveen** zijn alzoo benoemd tot leden der Huishoudelijke Commissie.

Op de vraag van den **Voorzitter** of de heeren bereid zijn hunne benoeming aan te nemen, antwoorden zij bevestigend.

De **Voorzitter** dankt de heeren stemopnemers voor de door hen verrichte taak.

Niets meer aan de orde zijnde, wordt de vergadering tot nadere bijeenroeping gescheiden.

